

zárólag az igazságoknak a belső ereje érvényesül; amelynek terrénumán kizárólag az azonos igazságok felismerése létesíti az egységet az emberek között. A világi és nevezetesen az állami életnek éppen az képezi a karakterisztikumát ezzel szemben, hogy itt nem kizárólag egyforma meggyőződésűeknek a kooperációjáról van szó.

Mire való úgy a belső állami, mint a nemzetközi életben minden propaganda, minden szónoklás és hírlap; tovább megyek: minden iskola és tanintézet; még tovább megyek: mire való egyáltalán az, ami az embert az állattól megkülönbözteti, mire való általában minden beszéd, ha nem arra, hogy megkísérelje közös igazságok nevezőjére hozni, s ezzel megfékezni azt a bestiát amely eredendően él minányajunkban és amely bármely differencia esetén mindjárt ugrásra kész. Aki átérzi azt a belső ellentmondást, amely a társadalmi együttélés viszonyaiban megnyilatkozik igazság és a nyers erő között: az könnyen hajlamossá válhat arra, hogy amennyire lehet az aktivitástól tartózkodjék, hogy visszavonuljon a közéletől.

De Tisza István nem ezt a megoldást választotta; s nem ezt választja általában a politikus. Ez abban az arénába száll le, ahol küzdeni akarnak a hitványaságok és ostobaságok ellen. És itt elérünk a közélet legnagyobb problémájához, oda, ahol a politika és etika érintkeznek.

az erőszak legitimitásának

a kérdéséhez. Minő választ kapunk erre Tisza István életének a példájából? Mert ezt a kérdést hiába tesszük fel tisztviselőnek vagy bírónak; ők a szerződés tiszteletére, a törvény tekintélyére fognak hivatkozni; pedig éppen arról van szó, hogy az erőszak eszközeivel is fenntartható-e a szerződés és a törvény. És ugyancsak nem adhat választ a kérdésünkre az olyan politikai vezető sem, aki betöltve látja hivatását és aki sohasem vetette fel, vagy mindjárt elhallgattatta magában a lelkiismeret interpellációját arra nézve, hogy megvan-e ezeknek az áramlatoknak és intencióknak a belső jogosultsága, hogy más áramlatok és intenciók ellenszegülésének a letörése árán is sikerhez és eredményhez vigyük őket. Problémánkkal csak azokhoz a vezetők-höz fordulhatunk, akik

nem megválasztva vagy kinevezve, hanem emberek gondolkodására alakítólag nem elhivatva lettek arra, hogy az hássanak.

Csak olyanokhoz fordulhatunk, akikben koncentráliódik valamely irányzat híveinek a lelkiismerete, — azért, mert ők azok, akik ezt az irányzatot újra és újra meg tudják teremteni.

— Hát hallgassuk meg Tisza Istvánt magát: „Én értem azt, még ha nem helyeslem is, ha valaki oly célokat tűz nemzete elé, amelyek konfliktusba viszik a nemzetet, de az, aki ily célokat tűz ki, legyen elhatározva, hogy a végtelenségig vigye azt a küzdelmet. Mert minden nemzetnek egy levert, letipott, férfias küzdelme, ha százerek vérébe kerül is, melegágya lehet egy jó, egy szebb jövőnek; a vértel az átlatott talajból

kinő a szabadság fája, talán szebben és erőteljesebben, mint azelőtt.

De aki ilyen nagy elhatározások nélkül, könnyelműen, a létszörös jelszavaktól elkapatva, viszi harcba nemzetét, kishitűen a nemzet ereje és talán saját ereje iránt, annak eljárása számára mentesget nem ismerem.”

Az utóbbi szavak azok, amelyeket annakidején annyira félreértettek és amelyeket annyiszor kellett Tiszának magyarázni. Nem is csoda.

Tisza ezekkel nem csak akkori párt-híveinek és ellenfeleinek, hanem a politikusok minden generációjának beszélt,

— mert lényegileg a mi problémánkra adott választ.

Mi jogosít politikai vezetésre? Bensőséges és bátor hit abban, hogy az ő igazsága a legértékesebb; az egyéniség abszolút alárendelése az igazságok szolgálatának úgy, hogy barát és ellenség egyképen lássa, hogy ideáknak és nem embereknek az érvényesüléséről van szó; hogy hatalmat gyakorolni ideák és nem egyesek vagy csoportok érdekében akarunk.

Ime, a politika végső kérdésére a felelet ez: ahhoz, hogy a mi igazságainkat másra rákényszerítsük, az erkölcsi jogosultságot az adhatja meg, hogy magunkat is mindenkor készek vagyunk feláldozni ezekért az igazságokért.

*

— Nincs kétség, hogy Tisza István, amikor ezen eszmék szolgálatában tényleg a golyó elé ment, nem a halálnak, hanem a halhatatlanságnak a birodalmába érkezett. Hát nemzetével mi lesz? Egy bizonyos; felednünk nem szabad, mert tudjuk, hogy a pokolba az út a Léthének, a feledésnek a vizein át vezet. De bizonyos az is, hogy régi nagyságot csak emlékezés és az azt szépítő fantázia nem állíthat vissza. Hinnünk kell a jövőben, nemzeti nagyjaink hitével és képtel nem ismerve, kell dolgozni a jelenben, ezen a multat és a jövőt egymástól elválasztó kapun ácsolva, faragva, kovácsolva, — ha másként nem megy, hát külön-külön minden egyes betűt, — hogy realizálódjék az a felírás, hogy feltámadunk.

Élet-halál ura lesz a cseh főszolgabíró

Embereket internálhat, lakhelyükről kitilthat és minden levelet felbonthat

Prága, ápr. 23. (Magyar Távirati Iroda)

Gróf Eszterházy János magyar képviselő a pártok feloszlásáról szóló törvényjavaslat vitájában felszólalt és többek között rámutatott arra, hogy a parlament csak azért tűzle napirendre ezt a javaslatot, nehogy azt fogják rá, hogy *kívénhedt és munkaképtelen*. Eszterházy szerint

az egyéneknek nemesak joga, de kötelessége is politizálni.

Az egyéneknek kötelességük fajuk, nemzetiségük és kultúrájuk érdekében csoportosulni, politikai pártokat alakítani. Ezzel szemben a javaslat azt mondja, hogy föl kell oszlatni azt a

politikai pártot, amely az állam ellen cselekszik. Kérdi,

ki fogja megállapítani az államellenes cselekmény kritériumát

és ki fogja kimondani az ítéletet, hogy a párt államellenes? Kérdi továbbá, összeegyeztethető-e a demokrácia alapelveivel az, ami e törvényjavaslat 7. §-ában van, hogy tudniillik a járási főnök olyan jogokat kap, hogy *egyszerűen felbonthat minden egyes levelet, cenzurálhat minden táviratot, kitilthat lakóhelyükről embereket, rövidebb vagy hosszabb időre internálhatja őket*. Ez a demokrácia legteljesebb megcsúfolása.

HÓ ÉS FAGY!

— JELENTI PÁRIS

Páris, ápr. 23.

(A 8 Órai Újság tudósítása)

A TÉLI IDŐJÁRÁS MEG MINDIG TART FRANCIAORSZÁGBAN. A HEGYKÉNYEK MÉR EG Y HETE HAVAZIK S A HŐMÉRŐ AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN A FAGYPONT KÖRÜL MOZOG. A VÖGEZEK MASFÉL METER HÓTÁKARÓ FEKSZIK.

Márianosztrára vitték a férjdaraboló Bognárnét

— A 8 Órai Újság tudósítása —

Bognár Istvánné, az alagi férjgyilkos asszony bűnyűgyében a pestvidéki törvényszék Mendelényi-tanácsa ma hirdette ki a kúria jogerős ítéletét. Bognárnét, aki tudvalevőleg 1933. december 27-én éjszaka megölte férjét és feldarabolta holttestét, *férjgyilkosság* büntetéseért életfogytiglan tartó fegyházra ítélték. A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta és a királyi kúria az alsófokú ítéletet jogerőre emelte. Ma reggel 9 óra előtt néhány perccel fogházhoz vezette fel Bognárnét a tárgyalóterembe. A gyilkos asszony gyászruhában, sápadtan, remegve állott az elnöki emelvény előtt.

Mendelényi László dr., a pestvidéki törvényszék elnöke felolvastatta a kúria ítéletét, aztán az asszony felé fordult:

— *Bognárné, a kúria ezek szerint elutasította a semmisségi panaszokat. Megértette?*

— *Igen, méltóságos uram* — felelte Bognárné alig hallható hangon.

— *A büntetése ezzel jogerőssé vált, a törvény nevében átadom önt a királyi ügyésznek az ítélet végrehajtása céljából.*

Bognárné szemében könny csillant meg, meghajlotta magát az elnök előtt, majd fegyőrének kíséretében távozott a

tárgyalóteremből. Néhány nap múlva szállítják át a márianosztrai női fegyházba büntetésének kitöltése végett.

Kard, kalapács és eke

Berlin, ápr. 23.

Az ezévi május 1-i jelvény kardot, kalapácsot és ekét tüntet fel, amelyet karmai közt horogkeresztet tartó sas kiterjesztett szárnyai foglalnak egybe. (MTI.)

Új választásra készülnek a nagybaracskai kerületben

Baja, ápr. 23.

(A 8 Órai Újság tudósítása)

A napokban az a hír terjedt el, hogy gróf Teleki János nagybaracskai Nép-képviselő lemond mandátumáról, mielőtt petíciójának ügye a közigazgatási bíróság végleges döntése elé kerülne.

Az érdekes hír forrása, mint ahogy ez kiderült, hogy a nagybaracskai kerületben a *hatóságok és a Nép-szervezetek megtesznek minden előkészületet egy újabb képviselőválasztásra*. Itt is megismétlődtek a szigetvári választást megelőző események: adótarozások újra való összeírása, iparengedélyek felülvizsgálása és más szokásos figyelemztetések.

A tegnapi bajai hetivásáron a környék egybegyűlt gazdalakossága mint pozitívumot tárgyalta az elterjedt híreket, bár akadtak jólétesültek, akik az új választás hírére megcáfolták, annál is inkább, mert dr. Mojzes János, a nagybaracskai kerület kisebbségben maradt jelöltje *nemcsak a választás megsemmisítését, hanem a mandátum áttételét is kérte a petíciós keresetében*. Így tehát előfordulhat az, hogy a közigazgatási bíróság gróf Teleki János mandátumát átítéli dr. Mojzes Jánosnak és ezzel elejét veszi egy új nagybaracskai választásnak.

Képviseleteink:

MAGYARORSZÁG

SIKONDA

Magyarország egyetlen meleg szénsavas gyógyfürdője.

AUSZTRIA

SEMMERING: Hotel Erzherzog Johann, újjonon alakítva, a szobákban folyóvíz.

BADGASTEIN Pension Sonnwendhof, kitünő túulóhely, a magyarok által kedvelt ház.

OLASZORSZÁG

SAN REMO: Hotel Londra.

BORDIGHERA: Hotel Royal.

VELENCE: Hotel Danieli.

CSEHSZLOVÁKIA

LUHACOVICE FÜRDŐ:

Kérjen azonnal prospektusokat, argyezékeket Luhacovice-fürdőről.

LUBOCHNA: Villa Godal, klimatikus gyógyhely. kirándulási lehetőségek a Tatra legszebb helyére. Elsőrendű ellátás.

Fenti helyekről felvilágosítással szolgál és azokra jelentkezéseket elfogad a

ÓRAI ÚJSÁG

utazási szerve, a

Rapid

Utazási Iroda, Bpest. V., Harminead-utca 2. Telefon: 80-3-21.

HELGE ROSWAENGE

első hangos filmszerepe. Flotow örökéletű vígoperájának pazar kiállítású filmváltozata a

EMUTATÓ MA: RADIUS és STUDIO

MÁRTA
(A RICHMONDI LEÁNYVÁSÁR)